

Justiits- ja Digiministeerium
info@just.ee *

10.04.2025 * r 8-3/3312-1,
JDM/25-0371/-1K *
Meie 12.05.2025 nr 1.1-11/1804-2

**Isikuandmete kaitse seaduse
muutmise seaduse
väljatöötamiskavatsuse
kooskõlastamine**

Austatud proua justiits- ja digiminister

Rahandusministeerium kooskõlastab isikuandmete kaitse seaduse muutmise seaduse väljatöötamiskavatsuse järgmiste märkustega.

1. Nõusolekuta isikuandmete töötlemisel kaitsemeetmete küsimuses pooldame, et sarnaselt täidesaatva riigivõimu asutuse uuringule tuleks kaaluda n-ö tavaliste uuringute korral andmetöötluse võimaldamist turvalises keskkonnas. Taoliste keskkondade roll on muutunud oluliseks andmetepõhiste tööriistade kasutamisel teadmistepõhises poliitikakujundamises. Näiteks Rahandusministeerium kasutab oma valdkonna oluliste analüütiliste tööriistade (riikliku pensioni prognoosimudel, EUROMODi lahendused jt) ülalhoidmiseks Statistikaameti teadlaste keskkonda. Selliste keskkondade kasutamise korral peaks aga lihtsustama andmekaitse lubade taotlemise halduskoormust ja protsessi, kuna keskkond täidab andmekaitse olulisi nõudeid ning sellega seotud protsessid on selgelt piiritletud.

2. Täidesaatva riigivõimu asutuse tehtavad analüüsid ja uuringute puhul on täna fookusest täiesti väljas jooksev andmetepõhine analüüsitöö, millega ministeeriumid annavad teadmistepõhist sisendit poliitikutele. Näiteks Rahandusministeeriumi fiskaalpoliitika osakonna ülesanne on muu hulgas koostada makromajanduse ja riigi rahanduse prognoose, valmistada ette valitsuse majandus- ja fiskaalpoliitilisi otsuseid. Osakond ei tee poliitika kujundamise eesmärgil ainult üksikuid uurimisprojekte, vaid analüütikud peavad tegema ka vajaduspõhiseid ja väga kiireid mõjuanalüüse. Nende mõjuanalüüside tähtjad ei võimalda pikka andmekaitse lubade taotlemist. Kuna ei ole tegemist ka konkreetse uurimisprojektiga, vaid analüüsitööga, tekitab see probleeme AKIle lubade andmisel, sest nad ei saa anda luba piiritlemata ajaks jooksvale analüüsitööle.

Eelnevalt välja toodu on seega seotud ka probleemiga 2.3– täidesaatva riigivõimu asutusel ei ole võimalik teha kiireid andmetel põhinevaid otsuseid, kuna hetkel kehtiv regulatsioon näeb ette aeganõudva menetlusprotsessi. Leiame, et välja pakutud lahendus luua asutustele analüüside ja uuringute läbiviimiseks selged ja täpsed normid jäävad liiga üldisteks. Välja võiks tuua mõistlikud andmekaitse lubade menetlemise ajad erineva riskitasemetega lähenemiste korral. Täna menetletakse sama kaua nii teadusuuringute kui ka

poliitikauuringute taotlusi ja ei ole ka vahet, kas töödeldakse eriliigilisi andmeid või mitte või kas andmed liiguvad välja turvalistest keskkondadest nagu Statistikaameti teadlaste keskkond või mitte.

3. Leiame, et nn tavaliste teadusuuringute puhul peaks asutuste uuringutele ja analüüsilede loa andmine jääma jätkuvalt Andmekaitse Inspektsiooni (edaspidi AKI) pädevusse, kes vajadusel küsib hinnangu andmisel eetikakomitee seisukohta. Rahandusministeeriumi uuringud enamasti eeldavad üksnes andmekaitsealase hinnangu andmist ning isikuandmete kaitse üldmäärusega vastavuse kontrollimist. Seda on pädevam hindama AKI, mistõttu peaks loa andmise menetlus jääma ka edaspidi AKI-sse. Kõikide teadusuuringute allutamiseks teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni korralduse seaduse alusel loodavale eetikakomiteele ei ole seetõttu põhjendatud ja see suurendab ka sisemist bürokraatiat. Lisaks võib see kaasa tuua täiendava kulu riigieelarvele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Virge Aasa 5885 1493
Virge.Aasa@fin.ee

Reelika Vahopski 5885 1461
Reelika.Vahopski@fin.ee